

Ultraljudsundersökning muskeloskeletalt

Gäller för: Region Kronoberg

Utförs på: Röntgenenheten Ljungby, Röntgenenheten Växjö

Faktaägare 2: Fredrik Karlsson, sektionsansvarig läkare skelett

Metod

Undersökningen görs liggande eller sittande beroende vad som skall undersökas och tar ca 20 min. Utförs av radiolog. Kontaktgel används.

Indikation

ULTRALJUDSUNDERSÖKNING AV LEDER OCH EXTREMITETSMJUKDELAR

Ultraljud kan vara av värde vid vissa ortopediska frågeställningar. I motsats till ultraljud av buken görs muskeloskeletalt ultraljud med små, högfrekventa givare och undersökaren kan därför bara undersöka mindre avsnitt och strukturer i taget. Något bred helhetsbedömning av ett område är därför svårt att göra utan en fokuserad frågeställning måste finnas. Därför viktigt att man i remisstexten förhållandevis exakt beskriva vilken struktur man misstänker patologi i. Till exempel ”peroneussenorna” och ”quadricepsen” snarare än ”fotleden” och ”knät”.

HAND/HANDLED Kan någon gång bli aktuellt att bekräfta det kliniska fyndet av ett ganglion om detta är osäkert. Kan tänkas användas för att lokalisera icke röntgentät främmande kropp.

AXEL Ultraljud kan ibland påvisa skador i ffa rotatorkuffen och bicepsen men förutsättningarna för att kunna få bra bilder varierar starkt från patient till patient. Undersökningen bör ej ske alltför tätt inpå traumat pga rörelseinskränkning och hematom. Vid negativt ultraljud och fortsatt stark klinisk misstanke på rotatorkuffskada bör MRT alltid övervägas.

KNÄ Ultraljud kan visa förekomst av Bakercysta. Man kan undersöka såväl patellar- som quadricepsenorna för bedömning av inflammation eller traumatisk skada.

HÖFT Undersöks för att påvisa vätskeökning i leden. Undersöks ibland hos nyfödda, tillsammans med behandlande ortoped, vid bedömning av luxation och dess behandling.

HÄLSENER Kan liksom senorna runt knät bedömas med avseende på inflammatorisk eller traumatisk skada.

MUSKELSKADOR Muskelskador, hos exempelvis idrottsmän är svårbedömda. Man bör alltid överväga om påvisande av muskelskada påverkar behandlingen.

MJUKDELSTUMOR Ultraljudsundersökning kan användas för att bestämma storlek och innehåll (med vissa begränsningar) av en mjukdelsförändring. Man kan avgöra om en förändring är solid eller cystisk. Undersökningen kan också avgöra om förändringen utgörs av en lokaliserad process eller av ett diffust ödem. Man kan avgöra om en förändring är intra- eller extarartikulär. Ultraljudsundersökning kan dock inte ge en histologisk diagnos. MRT är den vanliga utredningen inför operation av malignitetsmisstänkta tumörer i muskler och liknande. Biopsi med ultraljud av malignitetsmisstänkta tumörer bör göras på det sjukhus patienten ska opereras på, oftast universitetssjukhus.

FRÄMMANDE KROPP Föremål av t. ex. trä eller glas etc kan ibland påvisas om de ligger ytligt. Metallföremål kan påvisas med vanlig röntgen.

Kontraindikation

Nej

Remissinformation

Klinisk information av remittent.

Patientförberedelser

Inga förberedelser.

Eftervård

Nej

Uppföljning

Rutinen följs upp vartannat år eller vid behov.

Dokumentförteckning

Antal exemplar		Dokumentets placering
1	Elektroniskt	Region Kronobergs server, Platina
1	Kopia	

1	Kopia	

Revisionshistorik

Revisionsnr	Datum	Förändring